

De Duitse buurman spreekt

MARCEL LOODEN

WEDDERVEER Bij de dodenherdenking in de gemeente Bellingwedde heeft gisteren opnieuw een Duitser het woord gevoerd. Gerhard Conens, burgemeester van Rhede, vertelde wat zijn hart hem ingaf.

Hij deed dat in het Nederlands. Zo deed tien jaar geleden Siegfried Lammers het ook, ambtenaar in hetzelfde Rhede, de buur- en partnergemeente van Bellingwedde. Lammers werd uitgenodigd door de organisatoren van de herdenking. Die uitnodiging leidde tot welwillende reacties, maar ook tot boze: een Duitser die op 4 mei in Bellingwedde het woord voert? Dat kon toch niet?

Maar van boosheid was op de dag zelf uiteindelijk niets te merken. Bij het standbeeld van de dame in Wederveer, altijd de herdenkingsplaats in Bellingwedde, bood Lammers als Duitser zijn verontschuldigingen aan. In het Nederlands en in een grote stilte. Want de deelnemers aan de herdenking luisterden ademloos.

Gisteravond was Conens de tweede Duitse buur die sprak. „Ik ben al jaren bij deze herdenking aanwezig en leg ook altijd bloemen neer”, ver-

telde hij, voorafgaand aan de stille tocht. „Nu ben ik, omdat de bevrijding 70 jaar geleden is, gevraagd om iets te zeggen.” Conens is van 1963 en groeide op in Rhede. Hij merkte in zijn jeugdjaren dat de verhoudingen met de mensen aan de andere kant van de grens soms nog ‘verhard’ waren („En hoe begrijpelijk van de Nederlandse kant, als je bedenkt wat jullie is aangedaan”). Hij merkte ook, tot zijn vreugde, dat in de loop der jaren de omgang milder werd.

Daarom liep hij gisteravond mee in de stille tocht, met de Bellingwedders. Met hen was hij aan de voet van het standbeeld stil, hoorde hij schoolkinderen gedichten voordragen en luisterde hij naar de woorden van zijn collega Janneke Snijder.

Daarna sprak hij zelf, in het Nederlands. Hij veegde de vloer aan met de ‘blinde ideologie, haat en de rassenwaan’ van de nazi’s en vertelde vol liefde over de al jaren bestaande partnerschap tussen Rhede en Bellingwedde. Dat kan er volgens hem ook aan bijdragen dat nooit weer gebeurt wat indertijd gebeurde. „We kunnen dat doen door op alle niveaus, vooral ook op dat van kinderen en jonge mensen, goede contacten met elkaar te onderhouden.”

Burgemeester Gerhard Conens van de Duitse plaats Rhede spreekt tijdens de dodenherdenking in de gemeente Bellingwedde. FOTO HUISMAN MEDIA